

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՆՍՕՏՏ ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.-Ի ՊԱԾՏՕՆԱԿԱՆ ՈՒՂԵՐԶԸ ՀԱՄԱԾԽԱՐՀԱՅԻՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻՆ

«Ինձի համար պատի է, որպես Մայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս, խօսքս ուղղել Միացեալ ազգերու կազմակերպութեան, համաժողովի կազմակերպիչներուն, հովանաւորողներուն եւ Համաշխարհային Խաղաղութեան Համաժողովի յարգարժան սասնակիցներուն: Միջազգային հասկացողութեան եւ համագործակցութեան նոր ուղիներ որոնելու մեր ջանքերուն մէջ՝ այս եզական համաժողովը գնահատականն է մարդկային կեանքին մէջ կրօնքի ունեցած դերին:

Հայ ժողովուրդը ունեցած է փոթորկոտ պատմութիւն մը, յաճախ հազիւ ազատելով մահուան հիրաններէն: Եւ սակայն, այս բոլոր արհաւիրքներով հանդերձ, 2001 թուականին՝ ութը միլիոն հայեր, աշխարհի բոլոր ծագերուն, պիտի տունեն 1700-ամեակը Հայաստանի մէջ Քրիստոնէութեան պետական կրօնք հռչակման: Խաղաղ եւ փոթորկոտ ջրջաններուն հսկ' մենք երբեք չենք կորսնցուցած մեր հաւատքը եւ խաղաղ կեանք մը ապրելու փափաքը: հայերը, բոլոր ժողովուրդներու նման, կե՛րպզեն խաղաղ եւ համերաշխ աշխարհ մը, եւ կը պայքարին կորսուած արքայութիւն վերագտնելու համար:

Անցնող Հայ:իւր տարիներու ընթացքին, հալաւալ ճարտարագիտութեան յառաջդիմութեան, Դարը դժբախտաբար նշանաւոր դարձաւ պատերազմով, ցեղասպանութեամբ, ցեղային եւ կրօնական հակամարտութեամբ եւ համատարած մարդկային տառաւաքներով: Այս բոլորը չե՛ն մատնելեր մեր ձայնողանքը հասկացողութեան, ներդրամտութեան եւ հաշտութեան ի նպաստ տարուած աշխատանքներուն: Այս բոլորը յաճախ պատճառ չե՛ն եղած որ մենք չգիտակցինք մարդկային տառաւաքներուն նկատմամբ մեր պատասխանատուութիւններուն: Մեր բոլորին, անհատապէս եւ խմբովին, պարտականութիւնք չէ՞ ընդդիմանալ բռնութեան, կեանքի սպառնացող անտարբերութեան եւ անհանդուրժողութեան:

Մեզի համար ժամանակը եկած է ստեղծելու տարբեր իրականութիւն մը 21-րդ Դարուն համար: Որպէս Հոգեւոր Առաջնորդ, հալաւալ անոր որ հաստըներու տարբերութիւն ունինք, մենք բոլորս ալ կը հաւատանք սիրոյ եւ կարեկցութեան: Ասոնք են հիմքերը իրականացնելու համար ներդրամտութիւնն ու հաշտութիւնը: Ճասքան երբեք դիպին չէ: Ան որ հաշտութիւն կը հետապնդէ՝ նախ եւ առաջ պէտք է սիրէ ճշմարտութիւնն ու արդարութիւն, եւ յարգէ անհատներու եւ ազգերու իրաւունքները:

Առանց գորացնելու հոգեւոր եւ բարոյական այս արժէքները, պատմութիւնը մեզի ցոյց կուրայ որ համագոյակցութիւնը անարժէք է՝ պահպանելու համար խաղաղ ընկերութիւններ: Ժողովուրդները անկարող են, առանց այս արժէքներուն եւ սկզբունքներուն,,պահանջելու առողջ եւ անկեղծ տիեզերք մը:

Հշմարտութեան հոգեւոր եւ բարոյական սկզբունքներու, ազատութեան եւ արդարութեան պակասելոյ յառաջ կը բերէ թշնամութիւնն եւ հակառակութիւն: Միայն անցնող Դարու ընթացքին, մարդկութիւնը դիմացաւ երկու Համաշխարհային Պատերազմներու:

Համաշխարհային Առաջին Պատերազմի ընթացքին, Օսմանեան Թուրքերու կողմէ, մէկ ու կէս միլիոն հայեր ջարդուեցան եւ տեղահանուեցան իրենց պատմական հայրենիքէն: Եթէ ընկերութիւնը միայն ունենար քաջութիւնն ու առաքինութիւնը հակադարձելու՝ առաջըլ առնելու համար այս ցեղասպանութեան, առաքինութիւնը հակադարձելու՝ առաջըլ առնելու համար այս ցեղասպանութեան, եւ կամ առնուազն դառապարտէր պատահածը, Հիթլերը թերեւս առիթը պիտի չունենար յայտարարելու: «Այսօր ո՛վ կը յիշէ հայերը», եւ ծրագրելու վեց միլիոն հրեաներու սպանութիւնը:

Որպէսզի ստարի ետք, հայերը տակաւին կը սպասեն որ աշխարհը ճանչնայ եւ դատաւարտէ ցեղասպանութիւնը, որ իրեն արդարութեան յաղթանակ, հաւասարապէս կենսական է աշխարհի բոլոր ազգերուն համար, նոյնիսկ թուրք ազգին համար:

Դար մը անցած է. այսօր աշխարհի տարբեր անկիւններուն մէջ տակաւին գոյութիւն ունին հակամարտութիւններ, բռնութիւններ եւ պատերազմ: Լուծումը այս իրականութեան եւ այլ բարոյ հարցերու կը կարօտի տիեզերական ուշադրութեան եւ միացեալ ջանքերու:

Ի տես այս բացառիկ համաժողովին մասնակցողներուն, կարելի է հաստատել որ մենք միասնաբար կը ներկայացնենք մէկ պիլիոնէ աւելի մարդկային ուժ: Մենք հաւարձած ենք, կեանքի անհրաժեշտ տարրերը հանդիսացող, իրաւ ուժ: Մենք հաւատքով եւ միաձուլելու համաշխարհային ջանքերուն՝ վերջ հաւատքն ու հոգեւոր արժէքները միաձուլելու համաշխարհային ջանքերուն՝ վերջ տալու համար բռնարարութեան եւ յառաջ բերելու խաղաղութիւնը: Հարաւային

Ազիրիկէն եւ Նիսիսային Իրլանտան ներշնչող օրինակներ են, թէ ինչպէս անհակաբնորոշի ու երկար տարիներ տեւող Վակամարտութիւնները կարելի է լուծել յարատեւ աշխատանքով, միջազգային քանրերով, հետադարձութեանց հաւասարակշռութեամբ եւ խնդրոյ առարկայ ազգերու իրաւունքներու հանդէպ յարգանք ցուցաբերելով:

Վայերը, որոնք Լեռնային Ղարաբաղի մէջ ազատ ու անկախ կեանքի համար կը պայքարին, շատ լաւ կը հասկնան կարեւորութիւնը անհատներու եւ ազգերու միջեւ գոյութիւն ունեցող փոխադարձ յարգանքին: Վայ ժողովուրդը կը յուսայ որ Ղարաբաղի հակամարտութեանց լուծումը պիտի իրագործուի մօտիկ ատլասային, ցոյց տալով որ լուծումներ եւ հաշտութիւններ կարելի է իրականացնել նոյնիսկ շատ բարձրին նկատուող պայմաններու մէջ:

Մեր յանձնարարութիւնը յատկ է: Ինչպիսի ձեւափոխութեան այ ներարկուի աշխարհը, վերաշտուցումը բնական եւ իրաւ պատկերին, բնութեան ու մարդկային կեանքի նպատակին՝ կարելի է իրագործել միայն հաւատքի ճամբով, Տիրոջ առաջնորդութեամբ: Մենք աւելի յարատեւ կերպով պէտք է աշխատինք մեր հաւատացեալներուն ցոյց տալու մարդկային ուժերու սիրութեան կառուցողական թափը: Երկխօսութեան եւ համագործակցութեամբ, կարելի պիտի լլլայ որ աւելի լաւ աշխարհի մը ծառանց ձգենք մեր յաջորդ սերունդներուն:

Մեր արտաբուն ազօթքն է որ Տէրը գօրագնէ մեզ՝ որպէսզի մենք՝ պիտակցինք մեր պատասխանատուութիւններուն: Մեր յոյճ յայտենքք Մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի Իր Առաքեալներուն ուղղած հետեւեալ բառերով. «Խաղաղութիւն ընդ ձեզ». Խաղաղութիւն բոլորիս համար: Շնորհակալ եմ»:

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԾՆՈՐԸԱԿՈՐԱԿԱՆ ՈՒՂԵՐԶԸ
ԱՆԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՒԱՅ ԱՌԻԹՈՎ**

Նորին Սրբութիւն Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը Հայաստանի Անկախութեան 9-րդ տարեդարձի առիթով հետեւեալ շնորհատրական ուղերձն է չղել համայն հայութեանը.

«Անկախութեան Օրուայ առիթով, Հայրապետական օրհնութեամբ ջերմօրէն ողջունում եւ շնորհատրում ենք Մեր ժողովրդի բարեպաշտ զաւակաց ի Հայաստան եւ ի Ափիսուս:

Բոլոր ժողովուրդների կեանքում մեծագոյն իրադարձութիւն է անկախ պետականութեան հռչակումը, քանզի ազդարարում է ազատ ապրելու նրա կամքը եւ հաստատում անմերժելի իրաւունքը: Ազատութիւնը շնորհ է երկնային, աստուածատուր անկողողպտելի պարգեւ, որի մէջ միայն մարդիկ ու ժողովուրդներ ինքնարտայայտում եւ ինքնահաստատում են իրենց ողջ կարողութեամբ եւ ստեղծագործում լիարժէքօրէն:

Ազատութեան բաղձանքից գօրութիւն առած Հայկեան զարկով է ծնունդ առնել մեր ժողովուրդը եւ ազատութեան բրիստոնէական հասնաչորութեամբ ընտրել իր երթը դէպի յանրապետութիւն:

Թանկ ենք ձեռք բերել նորօրեայ մեր ազատութիւնն ու անկախութիւնը: Վեհակամ ենք ինքնիշխան մեր Հայրենիքին տէր լինելու քաջութեամբ ու պատասխանատուութեամբ, այն պահպանելու եւ ամրապնդելու միտքանութեան սիրով: Անկախութեան օրուայ սրբազան յորհուրդը թող լեռնանայ մեր հոգիներում, որպէս անխորտակ ամրոց՝ դիմագրաւելու ամէն փորձութիւն եւ որպէս նորոգ ուխտ՝ շողկապելու մեր անցեալը, ներկան ու ապագան:

Սիրելի հայորդիք, հաւատում ենք, որ մեր Հայրենիքի երկնքում եռագոյնի հլուարտ ծածկումով համապագ ջերմացնելու է մեր սրտերը, միաւորելով մեզ, աշխարհի չորս ծագերում: հաւատում ենք մեր ժողովրդի հանձնարակնիք արատող հոգուն, ստեղծագործ մտքին ու կերտող բազկին: Ան Աստուած ապաւինութեամբ հաւատում ենք հայոց լուսաւոր գալիքին:

Թող բարձրեալն Աստուած գօրացնի մեզ մեր պարտքի մէջ եւ իր օրհնութեան ներքոյ անսայթաք առաջնորդի բոլորիս, նաեւ՝ հայրենի պետական այրերին, որպէսզի մշտապէս արեւորում լինի յոյսի արշալոյսը հայրենաց կեանքի:

Օրհնութեամբ՝

**ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ**